

PODACI O IZABRANOJ VRSTI VOZILA, VRSTI GORIVA, EKO KARAKTERISTICI (EURO NORMI) ZA OBAVLJENE TEHNIČKE PREGLEDE VOZILA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE U 2020. GODINI

dipl. ing. Muhamed Barut, e- mail : muhamed.b@ipi.ba

Dr. sc. Dragana Agić, e- mail : dragana.a@ipi.ba

Dr. sc. Fuad Klisura, e- mail: fuad.k@ipi.ba

Institut za privredni inženjering, Zenica

Stručni članak

Sažetak: U ovom radu su predloženi egzaktni podaci o broju obavljenih pregleda, izabranoj vrsti vozila, vrsti goriva i eko karakteristikama u Federaciji BiH u 2020. godini, kao i za kantone u sastavu Federacije Bosne i Hercegovine. Rad daje detaljnu i tačnu sliku stanja voznog parka u Federaciji Bosne i Hercegovine prema ovim parametrima.

Cilj ovog rada je da posluži kao odlična podloga za istraživanja prije svega u oblasti saobraćaja i ekologije i stručnjacima i institucijama.

Ključne riječi: vrsta vozila, vrsta goriva, eko karakteristika, Federacija Bosne i Hercegovine

DATA ON SELECTED VEHICLE TYPE, FUEL TYPE, ECO CHARACTERISTICS (EURO NORMS) FOR COMPLETED TECHNICAL INSPECTIONS IN FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA IN 2020

Abstract: This paper presents exact data of the number of performed technical inspections/roadworthiness tests, selected vehicle type, fuel type and eco characteristics in the Federation of Bosnia and Herzegovina in 2020, as well as for cantons within the Federation of Bosnia and Herzegovina. The paper gives a detailed and accurate picture of the condition of vehicle fleet in the Federation of Bosnia and Herzegovina according to these parameters. It can serve as an excellent base for research primarily in the fields of transport and ecology and for experts and institutions.

Key words: type of vehicle, type of fuel, eco characteristics, Federation of Bosnia and Herzegovina

1. UVOD

Prema Zakonu o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, broj 6/06, 44/07, 84/09, 48/10, 8/17, 89/17, 9/18), te podzakonskom aktu Pravilniku o tehničkim pregledima vozila (Službeni glasnik BiH, br. 33/19), ovlašteno osoblje na stanicama za tehnički pregled vozila je u obavezi da izvrši unos niza tehničkih podataka o pregledanim vozilima. Između ostalih potrebno je izvršiti unos i podataka o izabranoj vrsti vozila, vrsti goriva, eko karakteristikama (euro normi). U podzakonskom aktu je tačno navedeno, šta i kako se može izabrati, ostavljena je i mogućnost da se izvrši i eventualno proširenje podataka u eTP-u. Kroz zajedničku saradnju i usuglašen stav Ministarstva, IDDEEA, nadležnih entitetskih ministarstava i službe Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u nekoliko slučajeva dopunjene su kategorizacije odgovarajućih stavki.

2. POJAŠNJENJE KORIŠTENIH PODATAKA U RADU

Podaci prezentirani u radu su dobiveni na osnovu obavljenih identifikacija, redovnih i pregleda za ispunjavanje tehničko-eksploatacionih uslova. Radi se o pregledima, koji su rađeni jednom u toku kalendarske godine uz zanemarive izuzetke, tako da prezentirani podaci odgovaraju ne samo broju obavljenih pregleda određene vrste nego i približnom broju vozila.

Također, uspostavljanjem sistema homologacije krajem 2011. godine, te pogotovo stupanjem na snagu Pravilnika o ispitivanju izduvnih gasova motornih vozila (EKO test) u stanicama za tehnički pregled vozila (Službene novine Federacije BiH 102/16) početkom 2017. godine podaci, koji su prezentirani su provjereni više puta i radi se o tačnim podacima uz mogućnost minimalnih grešaka. Od 1.1.2017. godine stručna institucija u Federaciji BiH posjeduje i katalog sa podacima za veliki broj motornih vozila, što je riješilo veliki broj nedoumica kod vozila sa problemima u određivanju pravilne eko karakteristike.

3. PODACI O IZABRANOJ VRSTI VOZILA, VRSTI GORIVA, EKO KARAKTERISTICI (EURO NORMI) ZA OBAVLJENE TEHNIČKE PREGLEDE VOZILA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE U 2020. GODINI

U Tabeli 1. su prezentirani podaci o izabranoj vrsti vozila, vrsti goriva, eko karakteristici (euro normi) za obavljenе određene tehničke preglede vozila (identifikacije, redovne i tehničko-eksploatacione) u Federaciji Bosne i Hercegovine u 2020. godini.

U ovoj Tabeli prezentirani su i podaci o priključnim vozilima, gdje se može vidjeti da se na određenim stanicama za tehnički pregled griješi i umjesto praznog polja ili „-“, unosi eko karakteristika kao u ovom slučaju KONVENCIONALNO. Rad takvog osoblja se kontroliše i osoblje se adekvatno upozorava ili sankcioniše.

Također, u Tabeli 1. kod određenog broja vozila ostala je opcija NEMA PODATAKA. Tu se uglavnom radi o vozilima, koja su iz Republike Srpske preregistrovana u Federaciji Bosne i Hercegovine, gdje ovlašteno osoblje samo prepíše podatke iz dokumentacije vozila već ranije upisane u RS-u. Prilikom zamjene dokumenata sugerisaće se osoblju da izabere odgovarajuće podatke iz dostupnih kataloga stručne institucije.

Najveći broj tri vrste pregleda je urađen za vrstu vozila M1- putnički automobil, vrstu goriva **dizel** i eko karakteristiku (euro normu) **EURO 3**.

Radi se o vozilima u segmentu starosti od 15. do 20. godina starosti.

Na osnovu podataka o obavljenim identifikacijama, redovnim i pregledima za ispunjavanje tehničko-eksploatacionih uslova izuzimajući priključna vozila i izabranoj vrsti goriva od strane ovlaštenog osoblja na stanicama za tehnički pregled vozila dobija se podatak da je za oko 77,60% obavljenih tehničkih pregleda izabrana vrsta goriva DIZEL, za oko 20% obavljenih tehničkih pregleda izabrana vrsta goriva BENZIN. U preostalim oko 2,40% obavljenih tehničkih pregleda izabrana je neka druga vrsta goriva.

22. INTERNATIONAL CONSULTATION
TECHNICAL - TECHNOLOGICAL ADAPPTIONS TO THE CHALLENGES OF TRAFFIC, ECOLOGY, INFORMATION TECHNOLOGIES AND LOGISTICS IN THE CIRCUMSTANCES OF THE COVID - 19

Tabela 1. Podaci o izabranoj vrsti vozila, vrsti goriva, eko karakteristikci (euro normi) za obavljanje tehničke preglede vozila (identifikacije, redovne i tehničko-eksploatacione) u Federaciji Bosne i Hercegovine u 2020. godini

Vrsta vozila	Eko karakteristika	Pregledi	Vrsta vozila	Eko karakteristika	Pregledi
		17043			
O1 - PRIKLJUČNO VOZILO		5707	L2 - MOPED	EURO 2	1
	KONVENCIONALNO	2		EURO 3	1
		5709		EURO 4	2
O2 - PRIKLJUČNO VOZILO		2351		EURO 5	1
	KONVENCIONALNO	7		KONVENCIONALNO	46
		2358		NEMA PODATAKA	2
					53
O3 - PRIKLJUČNO VOZILO		736	L3 - MOTOCIKL	EEV	2
		736		EURO 1	38
O4 - PRIKLJUČNO VOZILO		8178		EURO 2	64
	KONVENCIONALNO	13		EURO 3	303
		8191		EURO 4	280
R1b - PRIKLJUČNO VOZILO ZA TRAKTORE		1		EURO 5	214
		1		EURO 6	43
R2a - PRIKLJUČNO VOZILO ZA TRAKTORE		15		KONVENCIONALNO	4651
		15		NEMA PODATAKA	318
					5913
R2b - PRIKLJUČNO VOZILO ZA TRAKTORE		2	L3e-A1 - MOTOCIKL MALE SNAGE	KONVENCIONALNO	2
		2		NEMA PODATAKA	5
R3a - PRIKLJUČNO VOZILO ZA TRAKTORE		28			7
		28	L3e-A1E - MOTOCIKL MALE SNAGE "ENDURO"	KONVENCIONALNO	2
R3b - PRIKLJUČNO VOZILO ZA TRAKTORE		3			2
		3	L3e-A2 - MOTOCIKL SREDNJE SNAGE	KONVENCIONALNO	5
BENZIN		130232		NEMA PODATAKA	11
					16
C5 - TRAKTORI SA GUSJENICAMA	KONVENCIONALNO	1	L3e-A3 - MOTOCIKL VELIKE SNAGE	EURO 3	1
	NEMA PODATAKA	1		EURO 4	2
		2		KONVENCIONALNO	8
				NEMA PODATAKA	7
L1 - MOPED	EEV	1			18
	EURO 1	2	L4 - MOTOCIKL	KONVENCIONALNO	4
	EURO 2	20			4
	EURO 3	38	L5 - MOTORNI TRICIKL	EURO 3	2
	EURO 4	113		EURO 4	3
	EURO 5	25		EURO 5	2
	EURO 6	15		KONVENCIONALNO	28
	KONVENCIONALNO	2113		NEMA PODATAKA	3
	NEMA PODATAKA	218			38
		2545	L5e-A - PUTNIČKI TRICIKL	KONVENCIONALNO	1
L1e-B - MOPED	EURO 4	1			1
	KONVENCIONALNO	16			
	NEMA PODATAKA	22			

22. INTERNATIONAL CONSULTATION
TECHNICAL - TECHNOLOGICAL ADAPATIONS TO THE CHALLENGES OF TRAFFIC, ECOLOGY, INFORMATION TECHNOLOGIES AND LOGISTICS IN THE CIRCUMSTANCES OF THE COVID - 19

		39			
Vrsta vozila	Eko karakteristika	Pregledi	Vrsta vozila	Eko karakteristika	Pregledi
L6 -LAKI ČETVEROČIKL	KONVENCIONALNO	3	N1 - TERETNO VOZILO	EURO 6	754
		3		KONVENCIONALNO	29
					1799
L7 - ČETVEROČIKL	EURO 2	14	N1G - TERETNO VOZILO, TERENSKO	EURO 4	1
	EURO 3	17			1
	EURO 4	20	N2 - TERETNO VOZILO	EURO 1	1
	EURO 5	46		EURO 2	2
	EURO 6	17		KONVENCIONALNO	6
	KONVENCIONALNO	234			9
	NEMA PODATAKA	47	RADNA MAŠINA	KONVENCIONALNO	1
		395			1
L7e-A1 - ČETVEROČIKL A1	EURO 4	1	T1 - TRAKTOR	EURO 2	1
	EURO 5	1		KONVENCIONALNO	12
	KONVENCIONALNO	4			13
	NEMA PODATAKA	6	T2b - TRAKTOR	NEMA PODATAKA	1
		12			1
L7e-A2 - ČETVEROČIKL A2	KONVENCIONALNO	2	T3 - TRAKTOR	EURO 5	1
	NEMA PODATAKA	4		EURO 6	9
		6		KONVENCIONALNO	29
L7e-B1 - TERENSKI ČETVEROČIKL B1	EURO 2	1		NEMA PODATAKA	12
	EURO 5	1			51
	KONVENCIONALNO	7	T3a - TRAKTOR	NEMA PODATAKA	2
	NEMA PODATAKA	2			2
		11	T3b - TRAKTOR	EURO 3	1
M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 1	4042		EURO 4	25
	EURO 2	15412		EURO 6	2
	EURO 3	30294		KONVENCIONALNO	12
	EURO 4	35331		NEMA PODATAKA	27
	EURO 5	13711			67
	EURO 6	9089	T5 - TRAKTOR	EURO 2	2
	KONVENCIONALNO	11047		EURO 3	4
	NEMA PODATAKA	24		EURO 4	28
		118950		EURO 5	35
M1G - PUTNIČKI AUTOMOBIL, TERENSKI	EURO 1	1		EURO 6	6
	EURO 4	2		KONVENCIONALNO	77
	EURO 5	9		NEMA PODATAKA	87
	EURO 6	21			239
	KONVENCIONALNO	1	BENZIN/CNG		93
		34	M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 3	1
N1 - TERETNO VOZILO	EURO 1	16		EURO 4	25
	EURO 2	53		EURO 5	6
	EURO 3	123		EURO 6	6
	EURO 4	262			38
	EURO 5	562			

22. INTERNATIONAL CONSULTATION
TECHNICAL - TECHNOLOGICAL ADAPTIONS TO THE CHALLENGES OF TRAFFIC, ECOLOGY, INFORMATION TECHNOLOGIES AND LOGISTICS IN THE CIRCUMSTANCES OF THE COVID - 19

Vrsta vozila	Eko karakteristika	Pregledi	Vrsta vozila	Eko karakteristika	Pregledi
N1 - TERETNO VOZILO	EURO 4	16	N1 - TERETNO VOZILO	KONVENCIONALNO	1
	EURO 5	26			724
	EURO 6	10	N2 - TERETNO VOZILO	EEV	1
		52			1
N2 - TERETNO VOZILO	EURO 5	2	BIODIZEL		23
	EURO 6	1	M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 2	1
		3		EURO 3	9
BENZIN/ELEKTRIČNI		510		EURO 4	4
L5 - MOTORNI TRICIKL	KONVENCIONALNO	1		EURO 5	1
	NEMA PODATAKA	1		EURO 6	1
		2		KONVENCIONALNO	4
M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL					20
	EURO 4	20	N1 - TERETNO VOZILO	EURO 4	2
	EURO 5	35		EURO 5	1
	EURO 6	389			3
		444	CNG		99
M1G - PUTNIČKI AUTOMOBIL, TERENSKI	EURO 6	1	M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 4	1
		1			1
M3 - AUTOBUS	KONVENCIONALNO	17	M3 - AUTOBUS	EEV	28
		17		EURO 3	43
N1 - TERETNO VOZILO	EURO 5	1		EURO 5	9
	EURO 6	45			80
		46	N1 - TERETNO VOZILO	EURO 4	1
BENZIN/ELEKTRIČNI/LPG		1		EURO 5	1
M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 4	1		EURO 6	1
		1			3
BENZIN/LPG		14857	N3 - TERETNO VOZILO	EEV	11
M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 1	498		EURO 6	4
	EURO 2	1506			15
	EURO 3	4036	DIZEL		506727
	EURO 4	5305		EURO 3	1
	EURO 5	1438			1
	EURO 6	334	C5 - TRAKTORI SA GUSJENICAMA	KONVENCIONALNO	1
	KONVENCIONALNO	1012			1
	NEMA PODATAKA	3	L1 - MOPED	KONVENCIONALNO	1
		14132		NEMA PODATAKA	1
N1 - TERETNO VOZILO					2
	EEV	1	L3 - MOTOCIKL	EURO 3	1
	EURO 1	1		KONVENCIONALNO	1
	EURO 2	6		NEMA PODATAKA	2
	EURO 3	19			4
	EURO 4	176	L6 -LAKI ČETVEROIKL	KONVENCIONALNO	1
	EURO 5	235			1
	EURO 6	285			

22. INTERNATIONAL CONSULTATION
TECHNICAL - TECHNOLOGICAL ADAPATIONS TO THE CHALLENGES OF TRAFFIC, ECOLOGY, INFORMATION TECHNOLOGIES AND LOGISTICS IN THE CIRCUMSTANCES OF THE COVID - 19

Vrsta vozila	Eko karakteristika	Pregledi	Vrsta vozila	Eko karakteristika	Pregledi
L7 - ČETVEROCIKL	KONVENCIONALNO	2	N1 - TERETNO VOZILO	KONVENCIONALNO	1823
		2			31382
M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL	EEV	7	N1G - TERETNO VOZILO, TERENSKO	EURO 5	9
	EURO 1	10964		EURO 6	26
	EURO 2	22509			35
	EURO 3	147079	N2 - TERETNO VOZILO	EEV	53
	EURO 4	134521		EURO 1	325
	EURO 5	71690		EURO 2	540
	EURO 6	24073		EURO 3	2111
	KONVENCIONALNO	37275		EURO 4	1046
	NEMA PODATAKA	60		EURO 5	1180
		448178		EURO 6	351
M1G - PUTNIČKI AUTOMOBIL, TERENSKI	EURO 1	1		KONVENCIONALNO	1971
	EURO 3	1		NEMA PODATAKA	2
	EURO 4	2			7579
	EURO 5	142	N2G - TERETNO VOZILO, TERENSKO	EURO 4	1
	EURO 6	151			1
		297	N3 - TERETNO VOZILO	EEV	423
M2 - AUTOBUS	EEV	3		EURO 1	445
	EURO 1	8		EURO 2	815
	EURO 2	77		EURO 3	3109
	EURO 3	245		EURO 4	1253
	EURO 4	151		EURO 5	3350
	EURO 5	78		EURO 6	2548
	EURO 6	42		KONVENCIONALNO	1472
	KONVENCIONALNO	14		NEMA PODATAKA	5
		618			13420
M3 - AUTOBUS	EEV	47	N3G - TERETNO VOZILO, TERENSKO	EURO 4	1
	EURO 1	60		EURO 5	4
	EURO 2	179		EURO 6	10
	EURO 3	807			15
	EURO 4	261	RADNA MAŠINA	EEV	1
	EURO 5	165		EURO 1	7
	EURO 6	177		EURO 2	10
	KONVENCIONALNO	89		EURO 3	44
N1 - TERETNO VOZILO		1785		EURO 4	21
	EEV	165		EURO 5	20
	EURO 1	792		EURO 6	15
	EURO 2	2057		KONVENCIONALNO	765
	EURO 3	6019		NEMA PODATAKA	107
	EURO 4	8751			990
	EURO 5	8143	T1 - TRAKTOR	EURO 1	1
	EURO 6	3632		EURO 2	1

22. INTERNATIONAL CONSULTATION
TECHNICAL - TECHNOLOGICAL ADAPPTIONS TO THE CHALLENGES OF TRAFFIC, ECOLOGY, INFORMATION TECHNOLOGIES AND LOGISTICS IN THE CIRCUMSTANCES OF THE COVID - 19

Vrsta vozila	Eko karakteristika	Pregledi	Vrsta vozila	Eko karakteristika	Pregledi
T1 - TRAKTOR	EURO 3	4	T4 - TRAKTOR	NEMA PODATAKA	9
	EURO 4	7			113
	EURO 5	2	T4.1a - TRAKTOR	KONVENCIONALNO	3
	EURO 6	1			3
	KONVENCIONALNO	1260	T4.1b - TRAKTOR	NEMA PODATAKA	1
	NEMA PODATAKA	139			1
T1a - TRAKTOR		1415	T4.2a - TRAKTOR	KONVENCIONALNO	2
	KONVENCIONALNO	54		NEMA PODATAKA	2
	NEMA PODATAKA	34			4
T1b - TRAKTOR		88	T4.3a - TRAKTOR	KONVENCIONALNO	3
	KONVENCIONALNO	1			3
	NEMA PODATAKA	2	T4.3b - TRAKTOR	KONVENCIONALNO	1
T2 - TRAKTOR		3		NEMA PODATAKA	1
	EURO 1	1			2
	EURO 2	2	T5 - TRAKTOR	EURO 2	1
	EURO 3	1		EURO 5	1
	EURO 4	2		EURO 6	1
	EURO 5	2		KONVENCIONALNO	30
	EURO 6	2		NEMA PODATAKA	12
	KONVENCIONALNO	477			45
	NEMA PODATAKA	67	DIZEL/CNG		21
T2a - TRAKTOR		554	M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 3	3
	EURO 5	1		EURO 4	6
	EURO 6	1		EURO 5	2
	KONVENCIONALNO	22			11
	NEMA PODATAKA	26	M3 - AUTOBUS	EEV	7
T2b - TRAKTOR		50		EURO 3	2
	NEMA PODATAKA	1			9
T3 - TRAKTOR		1	T1 - TRAKTOR	KONVENCIONALNO	1
	EURO 3	2			1
	EURO 5	2	DIZEL/ELEKTRIČNI		119
	KONVENCIONALNO	93	M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 5	83
	NEMA PODATAKA	34		EURO 6	32
T3a - TRAKTOR		131		NEMA PODATAKA	1
	NEMA PODATAKA	2			116
T3b - TRAKTOR		2	M1G - PUTNIČKI AUTOMOBIL, TERENSKI	EURO 6	1
	NEMA PODATAKA	1			1
T4 - TRAKTOR		1	N1 - TERETNO VOZILO	EURO 5	2
	EURO 1	1			2
	EURO 2	1	DIZEL/LPG		7
	EURO 5	1	M3 - AUTOBUS	EEV	6
	EURO 6	2			6
	KONVENCIONALNO	99	N2 - TERETNO	EURO 4	1

22. INTERNATIONAL CONSULTATION
TECHNICAL - TECHNOLOGICAL ADAPPTIONS TO THE CHALLENGES OF TRAFFIC, ECOLOGY, INFORMATION TECHNOLOGIES AND LOGISTICS IN THE CIRCUMSTANCES OF THE COVID - 19

Vrsta vozila	Eko karakteristika	Pregledi	Vrsta vozila	Eko karakteristika	Pregledi
N2 - TERETNO VOZILO		1	RADNA MAŠINA		1
ELEKTRIČNI POGON		56			1
L1 - MOPED		9	T5 - TRAKTOR		1
		9			1
L7 - ČETVEROČIKL		3	LPG		18
		3	M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL	EURO 4	3
M1 - PUTNIČKI AUTOMOBIL		24		KONVENCIONALNO	1
		24			4
M3 - AUTOBUS		17	M3 - AUTOBUS	EEV	14
		17			14
N1 - TERETNO VOZILO		1	Ukupno		669806
		1			

Treba istaći da je u toku 2019. godine donesena značajna Odluka, koja se tiče propisa uvoza rabljenih/polovnih i novoprodučenih vozila u Bosnu i Hercegovinu.

U Službenom Glasniku BiH broj 23 od 26.3.2019. godine objavljena je Odluka o najnižim tehničkim zahtjevima za novoprodučena i korištena vozila pri homologaciji tipa vozila i homologaciji pojedinačnog vozila, te za dijelove, uređaje i opremu vozila pri homologaciji tipa, sa početkom primjene od 1.6.2019. godine, gdje se kao uslov uvoza vozila u Bosnu i Hercegovinu ljestvica podigla i potrebno je da vozila, prilikom uvoza zadovolje minimalno EURO 5 normu.

EURO 5 normu prilikom uvoza treba da zadovolje rabljena/polovna vozila M1 i N1 kategorije. Sva ostala rabljena/polovna vozila, koja moraju proći postupak homologacije, potrebno je da zadovolje minimalno EURO 4 normu (odnosi se na vozila: M2, M3, N2, N3).

Efekti izmjene propisa kod uvoza vozila tek će se značajno primijetiti na strukturi voznog parka u narednom periodu, jer se uz prilaganje odgovarajućih dokaza sve do 1.9.2019. godine mogao vršiti uvoz i po starim propisima, a i uvoznici znajući za predstojeće izmjene izvršili su veliki uvoz vozila u prva tri kvartala 2019. godine.

U 2020. godini je ova Odluka trebala donijeti značajno poboljšanje u segmentu starosti voznog parka, ali zbog pandemijske krize uvoz vozila doživio je značajan pad i dok ne dođe do značajnog poboljšana uvoza vozila neće se poboljšati ni starost voznog parka.

Uglavnom najveći broj vozila, koja se uvoze su rabljeni/polovni putnički automobili. EURO 5 norma se počela proizvoditi uglavnom od 2009. godine. Znači radi se o vozilima starim maksimalno 11 godina.

Teoretski ako se ova pandemijska kriza produži i na duži vremenski period tada samo donošenje nove odluke u oblasti uvoza vozila će moći donijeti poboljšanje vezano za podmlađivanje voznog parka i bolje ekološke efekte.

Tabela 2. Podaci o izabranoj vrsti vozila, vrsti goriva, eko karakteristikci (euro normi) za obavljanje tehničke preglede vozila (identifikacije, redovne i tehničko-eksploatacione) po kantonima u 2020. godini

UNSKO SANSKI KANTON		POSAVSKI KANTON	
Vrsta goriva	Broj pregleda	Vrsta vozila	Broj pregleda
-	2001	-	654
BENZIN	13400	BENZIN	3105
BENZIN/ELEKTRIČNI	17	BENZIN/ELEKTRIČNI	5
BENZIN/LPG	661	BENZIN/LPG	93
BIODIZEL	4	BIODIZEL	1
CNG	1	DIZEL	6793
DIZEL	47905	DIZEL/ELEKTRIČNI	2
DIZEL/CNG	4	ELEKTRIČNI POGON	1
DIZEL/ELEKTRIČNI	12	Ukupno	10654
ELEKTRIČNI POGON	1		
Ukupno	64006		
TUZLANSKI KANTON		ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON	
Vrsta vozila	Broj pregleda	Vrsta vozila	Broj pregleda
-	4315	-	2978
BENZIN	23949	BENZIN	15832
BENZIN/CNG	7	BENZIN/CNG	8
BENZIN/ELEKTRIČNI	63	BENZIN/ELEKTRIČNI	26
BENZIN/ELEKTRIČNI/LPG	1	BENZIN/LPG	2382
BENZIN/LPG	3937	BIODIZEL	4
BIODIZEL	3	DIZEL	85888
CNG	71	DIZEL/CNG	1
DIZEL	102422	DIZEL/ELEKTRIČNI	12
DIZEL/CNG	4	DIZEL/LPG	1
DIZEL/ELEKTRIČNI	9	ELEKTRIČNI POGON	1
ELEKTRIČNI POGON	8	Ukupno	107133
LPG	1		
Ukupno	134790		
BOSANSKOPODRINJSKI KANTON		HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI	
Vrsta vozila	Broj pregleda	Vrsta vozila	Broj pregleda
-	158	-	1225
BENZIN	1189	BENZIN	15379
BENZIN/ELEKTRIČNI	3	BENZIN/ELEKTRIČNI	90
BENZIN/LPG	128	BENZIN/LPG	997
BIODIZEL	1	BIODIZEL	1
DIZEL	5996	DIZEL	55343
DIZEL/ELEKTRIČNI	3	DIZEL/CNG	1
Ukupno	7478	DIZEL/ELEKTRIČNI	10
		ELEKTRIČNI POGON	5
		Ukupno	73051

ZAPADNO-HERCEGOVAČKI KANTON		KANTON SARAJEVO	
Vrsta vozila	Broj pregleda	Vrsta vozila	Broj pregleda
-	1010	-	2146
BENZIN	5262	BENZIN	34994
BENZIN/CNG	1	BENZIN/CNG	72
BENZIN/ELEKTRIČNI	9	BENZIN/ELEKTRIČNI	271
BENZIN/LPG	264	BENZIN/LPG	5062
BIODIZEL	3	BIODIZEL	4
DIZEL	30095	CNG	26
DIZEL/CNG	1	DIZEL	107228
DIZEL/ELEKTRIČNI	6	DIZEL/CNG	10
ELEKTRIČNI POGON	1	DIZEL/ELEKTRIČNI	52
Ukupno	36652	DIZEL/LPG	6
		ELEKTRIČNI POGON	39
		LPG	17
		Ukupno	149927

KANTON 10		SREDNJOBOSANSKI KANTON	
Vrsta vozila	Broj pregleda	Vrsta vozila	Broj pregleda
-	464	-	2092
BENZIN	4395	BENZIN	12727
BENZIN/ELEKTRIČNI	7	BENZIN/CNG	5
BENZIN/LPG	279	BENZIN/ELEKTRIČNI	19
DIZEL	11584	BENZIN/LPG	1054
DIZEL/ELEKTRIČNI	3	BIODIZEL	2
Ukupno	16732	CNG	1
		DIZEL	53473
		DIZEL/ELEKTRIČNI	10
		Ukupno	69383

4. ZAKLJUČAK

Prvi put se prezentiraju egzaktni podaci o broju obavljenih pregleda, izabranoj vrsti vozila, vrsti goriva i eko karakteristikama u Federaciju BiH u 2020. godini, kao i za kantone u sastavu Federacije Bosne i Hercegovine. Rad daje detaljnu i tačnu sliku stanja voznog parka u Federaciji Bosne i Hercegovine prema ovim parametrima, posebno vezano za starost voznog parka i ekološke pokazatelje.

Ponovo treba istaći da je ovaj rad odlična podloga za istraživanja prije svega u oblasti saobraćaja i ekologije i stručnjacima i institucijama.

Također, na osnovu ovih pokazatelja organi uprave mogu napraviti procjene kada je najbolje da pokrenu izmjene i donošenje odgovarajućih propisa, koji regulišu ovu oblast.

5. LITERATURA

- [1] Zakon o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, broj 6/06, 44/07, 84/09, 48/10, 8/17, 89/17, 9/18)
- [2] Pravilnik o tehničkim pregledima vozila (Službeni glasnik BiH, br. 33/19),
- [3] Zakon o cestovnom prijevozu Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine broj 28/06, 2/10, 57/20).

